



BIBLIOTHECA NATIONALIS HUNGARIAE

# Az Országos Széchényi Könyvtár

feladatokra orientált

szakmai munkaterve

2009

Budapest  
2008

# TARTALOMJEGYZÉK

<b>BEVEZETŐ .....</b>	<b>5</b>
<b>1. KIEMELT ORSZÁGOS FELADATOK.....</b>	<b>6</b>
1.1. A MOKKA-ODR adatbázis fejlesztése.....	6
1.2. Egységes országos lelőhely-nyilvántartások fejlesztése.....	6
1.3. Magyar Digitális Képkönyvtár fejlesztése.....	6
1.4. A Könyvtári Intézet pályázati feladatai.....	7
1.5. Felkészülés a közgyűjteményi digitalizálási projekt kidolgozására.....	7
<b>2. RENDSZERES SZAKMAI FELADATOK TERVE .....</b>	<b>7</b>
2.1. Gyűjteményfejlesztés.....	7
2.1.1. Törzsgyűjtemény .....	7
2.1.2. Különgyűjtemények.....	8
2.2. A gyűjtemények feldolgozása.....	9
2.2.1. Törzsgyűjtemény .....	9
2.2.2. Különgyűjtemények.....	10
2.2.3. Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár.....	10
2.3. Retrospektív konverzió, retrospektív feldolgozás.....	10
2.4. Nemzeti bibliográfiai munkálatok .....	11
2.4.1. Kurrens nemzeti bibliográfia .....	11
2.4.2. Retrospektív nemzeti bibliográfia.....	11
2.5. Állományvédelem.....	12
2.5.1. Állományvédelmi munkák.....	12
2.5.2. Raktározás, tárolás állományvédelmi szempontjainak érvényesítése.....	12
2.5.3. Állományvédelmi digitalizálás .....	13
2.6. Szakmai együttműködés a hazai könyvtári rendszerrel.....	13
2.6.1. Humántudományi Tanulmányok és Cikk Adatbázisa.....	14
2.7. Olvasószolgálat, tájékoztatás, reprográfia .....	14
2.7.1. Tájékoztatási tevékenység .....	14
2.7.2. Olvasószolgálat, dokumentum-ellátás.....	15
2.7.3. Reprográfiai tevékenység.....	15
2.7.4. Raktári tevékenység.....	16
2.8. Elektronikus tartalomszolgáltatás .....	16
2.9. Informatikai fenntartási-fejlesztési tevékenység.....	17
2.9.1. Kiemelt feladatok .....	17
2.9.2. Az informatikai infrastruktúra fejlesztése .....	17
2.10. Gyűjteményi tudományos alap kutatás.....	18
2.10.1. A könyvtári rendszerrel kapcsolatos kutatások, elemzések .....	19
2.11. Közönségkapcsolati tevékenység, nemzetközi kapcsolatok.....	19
2.11.1. Közönségkapcsolati tevékenység.....	19
2.11.2. Nemzetközi szervezeti tagságok.....	20

<b>2.12. A Könyvtári Intézet munkaterve.....</b>	<b>20</b>
2.12.1. Szervezeti felépítés változása.....	20
2.12.2. Kutatási és Szervezetfejlesztési osztály.....	20
2.12.3. Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztály.....	22
2.12.4. Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár (KSZK) .....	23
<b>3. PROGRAMFINANSZÍROZOTT ÉS KIEGÉSZÍTŐ FELADATOK.....</b>	<b>24</b>
3.1. Kiállítások .....	24
3.2. Rendezvények.....	25
3.3. Tudományos folyóirat, könyv, cikk, módszertani publikációk .....	26



## BEVEZETŐ

---

A 2009. év a könyvtár történetében az egyik legnehezebb év lesz. Nem egyszerűen azért, mert a kulturális intézmények gazdasági környezete válságos helyzetben van, hanem azért is, mert az épület fenntartásának, a könyvtár működtetésének ellehetetlenülése mellett alapvető, jövőbe mutató feladatokat kell elvégeznünk. Olyanokat, amelyeknek a pénzügyi háttere biztosított. Ennek az ellentmondásnak a feloldása lesz a legnehezebb feladatunk.

Az új stratégiai tervünk megvalósításának első évében ki kell alakítani azt a munkamegosztást, amelyre alapozva a törvényekben meghatározott nemzeti könyvtári feladatok egy részét immár decentralizáltan hajtjuk végre. A munka maradéktalan elvégzéséért és koordinálásáért a nemzeti könyvtár a felelős. Stratégiai partnereink a Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár, a Szegedi Tudományegyetem Központi Könyvtára és a Miskolci Egyetem Központi Könyvtára. A Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) keretében az év utolsó harmadában elinduló országos együttműködést megelőzően kiemelt feladatként a Magyar Országos Közös Katalógus és az Országos Dokumentum-ellátó Rendszer adatbázisait fel kell készíteni az egyesítésre. Tovább kell fejlesztenünk a védett kulturális örökség részét képező dokumentumok központi nyilvántartó rendszerét, az egységes Magyar Nemzeti Bibliográfiai portált, illetve a Humán Szakirodalmi Adatbázis munkafolyamatainak megszervezését.

Az informatikai infrastrukturális fejlesztéseket folytatva munkába kell állítani az előző évben beszerzett számítógépes munkaállomásokat. A szerverkapacitás megtízszerezése mellett látványosan előbbre kell lépünk a helyben készült, illetve az összegyűjtött digitális állomány bemutatásában. Ezzel szoros összefüggésben részt veszünk egy új, az elektronikus dokumentumok kötelempéldány szolgáltatását biztosító törvény koncepciójának kidolgozásában.

A még fel nem tárt állományok gyorsított feldolgozása továbbra is kiemelt feladat marad; ez a munka szorosan kötődik a könyvtáron belüli digitalizálási tevékenységhez is. A megrendelések teljesítése mellett fokozottabb mértékben foglalkozunk az állományvédelmi digitalizálással is.

Tovább folytatódik a könyvtári munkafolyamatok átvilágítása, a párhuzamos tevékenységek megszüntetése, illetve a könyvtár továbblép a minőségbiztosítás terén is. Munkánk szabályos és szabványos dokumentálása reményeink szerint előnyt jelent majd a pályázati fórumokon való megjelenéskor is.

Ebben az évben rendezvényeinket a Kazinczy Ferenc emlékének szentelt jubileumi év szellemi üzenetének megfelelően alakítjuk, nagyobb kiállításaink is a magyar nyelv történetének, kiemelkedő emlékeinek bemutatását célozzák.

Monok István  
főigazgató

# 1. KIEMELT ORSZÁGOS FELADATOK

---

## 1.1. A MOKKA-ODR adatbázis fejlesztése

**Alapfeladat:** a központi adatbázis jelentős korszerűsítésének megvalósítása a „Tudásdepó-Expressz” Országos könyvtári szolgáltatások infrastruktúra-fejlesztése projekt TÁMOP forrásainak felhasználásával.

### *Kapcsolódó feladatok:*

- A duplikálások elkerülése és a könyvtárak hatékonyabb együttműködése érdekében az ODR könyvtárak adatainak betöltése a MOKKA adatbázisaiba. Az így kibővített adatbázis képezi majd a továbbfejlesztett ODR szolgáltatás és olvasói kölcsönzőrendszer alapját.
- A közös katalógus feltöltő rendszerének átalakítása, ezáltal az online feltöltések eddiginél nagyobb mértékű támogatása, illetve új módszerek kialakítása az adatbázis minél gyorsabb bővülése érdekében.
- Az adatbázis használatának szorgalmazása a könyvtárak retrokonverziós feladataihoz (TÁMOP), amelyhez eszközfejlesztés társul a MOKKA oldalán; törekvés a katalogizálás egységesítésére, ennek érdekében workshop és oktatás szervezése a katalogizálóknak.
- A besorolási adatok központi kezelésének megoldása, valamint tematikus keresési lehetőségek kialakítása az online felületen; az analitikus feltárás előtérbe helyezése és az analitikus tételek kezelésének megoldása a központi adatbázisban.
- API-k kifejlesztése: az adatbázis közösségi hasznosításának támogatása, a kényelmi szolgáltatások kialakítása.
- Közreműködés az ODR rendszer továbbfejlesztésében, valamint központi digitális archívumok kialakításában, továbbá az adatbázisok és archívumok közös keresőjének kialakításában.

## 1.2. Egységes országos lelőhely-nyilvántartások fejlesztése

- A muzeális könyvtári dokumentumok (régí könyvek, kéziratok) központi nyilvántartásának (MOKKA-R, MOKKA-MS) szervezése és koordinálása; kapcsolattartás a MOKKA-R egyesületi tagozattal és az adatbázisok üzemeltetőivel. Bekapcsolódás a MOKKA-MS fejlesztői munkálataiba.
- A Nemzeti Periodika Adatbázis (NPA) karbantartása és építése az aktuális adatbázisban; az OSZK magyar periodikum-állományának beépítése az NPA-ba; az NPA továbbfejlesztésének megtervezése.
- A Könyvek Központi Katalógusa (KC) gondozása és hasznosításának megtervezése.

## 1.3. Magyar Digitális Képkönyvtár fejlesztése

- További gyűjtemények és képanyagok bevonása, tartalmi gyarapítás.
- A kialakított webszolgáltatás fejlesztése.
- Személyre szabott olvasói szolgáltatások kialakítása.

## 1.4. A Könyvtári Intézet pályázati feladatai

(Ld. a Könyvtári Intézet programját, a 3.12. bekezdést)

## 1.5. Felkészülés a közgyűteményi digitalizálási projekt kidolgozására

Központi támogatás megléte esetén az OSZK az oktatási célú tartalomfejlesztés előkészítésének országos, közgyűteményi szintű koordinálását végzi.

### Feladatok:

- A közgyűteményekben található, már digitalizált dokumentumok, illetve a digitalizálási projektek felmérése, az Országos Digitalizálási Kataszter létrehozása.
- Technológiai útmutató kialakítása.
- A digitalizálás, a metaadatolás és a szolgáltatás szabványainak meghatározása.
- A jogi környezet feltérképezése, ajánlások a jogszerű szolgáltatások kialakítására.
- Az oktatási célú közgyűteményi tartalomszolgáltatás prioritásainak kijelölése.
- Az előkészítő projekt kommunikációja mindhárom közgyűteményi területen.

# 2. RENDSZERES SZAKMAI FELADATOK TERVE

Szakmai feladattervek csoportosítása:

- Gyűjteményfejlesztés (gyarapítás, nyilvántartás);
- Gyűjtemények feldolgozása;
- Nemzeti bibliográfiai munkálatok;
- Állományvédelem;
- Szakmai együttműködés a hazai könyvtári rendszerrel;
- Olvasószolgálat, tájékoztatás és tartalomszolgáltatás;
- Gyűjteményi tudományos alap kutatás;
- Közönségkapcsolati tevékenység, nemzetközi kapcsolatok.

## 2.1. Gyűjteményfejlesztés

### 2.1.1. Törzsgyűjtemény

**Alapfeladatok:** a kötelezpéldányok fogadása és szétesztása, a kiadványazonosító számrendszerek kezelése; a törzsgyűjtemény gyarapítása; a különgyűjtemények gyarapításának koordinálása és lebonyolítása; a törzsgyűjteménybe tartozó dokumentumok állomány-nyilvántartása.

Az igazgatóság tervezett **kiemelt feladatai** 2009-ben:

- **A kötelezpéldányok fogadása terén:**
  - ✘ az ISBN-program, a pályázatok és az Új Könyvek kiadvány alapján történő könyvreklamálás mellett nagyobb hangsúllyal a hiányzó folyóiratok, folyóiratszámok és az elektronikus dokumentumok, hangoskönyvek bekérése és a kiadók tájékoztatása.

- **A kiadványazonosító számok kezelése terén:**
  - ✘ az OSZKDK üzemszerű működésének beindulása után az oda bejelentkezett kiadók ellenőrzése, tájékoztatása; a beszolgáltatott hálózati elektronikus kiadványok ISBN-nel, illetve ISMN-nel kapcsolatos ügyintézése;
  - ✘ az új ISBN Útmutató magyar változatának elkészítése és megjelentetése, ha megjelenik a nemzetközi kiadás;
  - ✘ webes ügyfélkezelő felület bevezetése a kiadók számára, dokumentumrekordok áttöltése az Amicusba (2008-ról áthúzódó feladat);
  - ✘ az elektronikus időszaki kiadványok kiadóinak kérésére a közzétett távoli hozzáférésű források dokumentumtípusának meghatározása, az időszaki kiadványok utólagos ellátása azonosítószámmal, feldolgozás a Virtua adatbázisban.
- **Az állománygyarapítás és -nyilvántartás terén:**
  - ✘ a szamizdat könyv- és periodikaanyag feldolgozásának folytatása, illetve befejezése;
  - ✘ az alkalmi lapok behasonlítása, jelzettel ellátása és feldolgozásra indítása (2008-ról áthúzódó feladat);
  - ✘ a rendszerváltás óta be nem érkezett kötelezpéldányok felkutatásának megkezdése és beszerzése az OSZK gyűjteménye számára;
  - ✘ a periodikumok szolgálati katalógusának adatbázisba szervezése a 2008 végén elkészült adatbázis feltöltésével.
- **A gyűjteményszervezés terén:**
  - ✘ az időszaki kiadványok gyűjtésének, gyűjteményi helyzetének áttekintése a törzsgyűjtemény és a táruk közötti párhuzamosságok kiküszöbölésére, szükség esetén átirányítás a tárukba a törzsgyűjteménybe;
  - ✘ az offline digitális gyűjtemény (CD-ROM, DVD) biztonsági ellenőrzésének, virtualizációjának kidolgozása; az offline digitális gyűjtemény hosszú távú megőrzését biztosító ellenőrzési módszertan kidolgozása, továbbá a megőrzésre kevésbé alkalmas optikai lemezekről a megőrzendő állomány konvertálása szabványos ISO file-formátumokba; szükséges a teljes lemezállomány revíziója, a már nem olvasható lemezek kiszűrése.

### 2.1.2. Különgyűjtemények

A Különgyűjteményi Igazgatósághoz tartozó gyűjtemények gyarapítása négy forrásból történik:

- **Kötelezpéldány:**
  - ✘ a Plakát- és Kisnyomtatványtár, a Zeneműtár és a Térképtár állományának bővítése részben kötelezpéldányokkal;
  - ✘ a legalább 20 perc időtartamú hírműsorok digitális rögzítése a Történelmi Interjúk Tárában;
  - ✘ az Országos Rádió és Televízió Testület által az OSZK rendelkezésére bocsátott digitálisan feldolgozott híradó-műsorszámok gyűjtése és megőrzése, valamint a Magyarországon előállított vagy forgalomba hozott filmekből, elektronikus dokumentumokból és videókból az előállított példányszámtól függetlenül kötelezpéldány gyűjtése;
  - ✘ az Interjútár speciális archívuma az 1996/I. évi törvény 138.§ (4) pontja értelmében a Parlament plenáris üléseiről készített, az OSZK részére kötelezően szolgáltatott audiovizuális dokumentumok gyűjteménye; 2008-tól az Interjútár eddigi analóg gyűjteményének csak digitális dokumentumokkal történő gyarapítása.



- **Vásárlás, ajándék**
  - ☒ nehezen tervezhető feladatkör, mely függvénye a tárgyi és személyi feltételeknek, kapcsolatoknak, valamint a pénzügyi lehetőségeknek; hangsúlyos feladat a pályázati és szponzori támogatások megszerzése.
- **Belső átcsoportosítás**
  - ☒ az OSZK gyűjteményeiből a fényképek, üveglemezek, negatívak kiemelésének és átvételének tovább folytatása a Fénykép- és Fotóművészeti Tárba (Babits-fényképanyag, színházi fényképek, Törzsgyűjteményi albumok stb.); a kisnyomtatvány-átcsoportosítás tervezésének megkezdése.
- **Belső fejlesztéssel történő gyarapítás**
  - ☒ 30 új interjú elkészítése a Történeti Interjúk Tárában 2009-ben.

## 2.2. A gyűjtemények feldolgozása

### 2.2.1. Törzsgyűjtemény

A Gyűjteményfejlesztési és Feldolgozási Igazgatóság **alapfeladatai**: a törzsgyűjteményi dokumentumok – könyvek, időszaki kiadványok, elektronikus dokumentumok – katalogizálása.

Az igazgatóság tervezett **kiemelt feladatai** a napi feldolgozó munka mellett:

- **Adatbázis-fejlesztés:**
  - ☒ a Régi Magyarországi Szerzők (RMSZ) alapján a MOKKA-R-ben létrehozott besorolási rekordállomány betöltése a NEKTÁR-ba, az ezzel kapcsolatos egységesítések elvégzése a névindexben.
- **Könyvfeldolgozás:**
  - ☒ a kötelezpéldányok feldolgozásában elért egyhetes átfutási idő fenntartása, lehetőség esetén további csökkentése.
- **Periodikafeldolgozás:**
  - ☒ a lezárt kardex, illetve szolgálati katalógus összevetése az Amicus adatbázissal (rekord-lezáras, jelzetváltozás feltüntetés stb. céljából);
  - ☒ a mikrofilmgyűjtemény állományadatainak rögzítése kapcsán felmerült állományi, illetve bibliográfiai problémák megoldása;
  - ☒ az iskolai értesítők (2900 katalóguscédula) feldolgozásának megkezdése az Amicusban;
  - ☒ az adatbázisba eddig nem került Cs-s jelzetű dokumentumok feldolgozási módszerének kimunkálása és a rögzítés megkezdése az Amicusban;
  - ☒ az alkalmi lapok feldolgozása (a Gyarapítási Osztály jelzetadásától függően);
  - ☒ a csak mikrofilmen meglévő címek feldolgozási munkamódszerének és munkafeltételeinek kialakítása;
  - ☒ az EPA-ban archiválásra került elektronikus időszaki kiadványok visszamenőleges feldolgozásának folytatása;
  - ☒ a kurrens anyag visszamenőleges tartalmi feltárásának folytatása (tárgyszavazása) a bibliográfiai adatok részegységenkénti ellenőrzése során;
  - ☒ a részcímes számok folyamatos feldolgozása (monografikus rekordok készítése).

### 2.2.2. Különgyűjtemények

A különgyűjteményekben több típusú feldolgozó munka történik:

- Alapszintű tevékenység a **hagyatékok, fondok előrendezése, leltárba vétele és jegyzék megírása**. Folytatódik és befejeződik Gereben István hagyatékának feldolgozása. Továbbhalad a Széchényi családi archívum, illetve Széchényi Zsigmond hagyatékának rendezése. Elkészül Szakolczai Lajos hagyatékának jegyzéke, Harsányi Zsolt hagyatékának jegyzéke, Schöpflin Gyula hagyatékának jegyzéke. Szeleczy Zita hagyatékának feldolgozása folytatódik. Folytatódik Diskay Lenke exlibris hagyatékának alapszintű feldolgozása. Megoldandó a Kézirattári jegyzékek AMICUS-ba, vagy más elektronikus adatbázisba konvertálása.
- **Elektronikus adatfeldolgozás az AMICUS-ban**: Folytatódik a Fénykép- és Fotóművészeti Tár I. világháborús fényképgyűjteményének feldolgozása, és elkezdődik az üvegelemek, diafilmek és fotóművészek alkotásainak adatfeldolgozása is. Folytatódik az OSZK exlibris gyűjteményeinek feldolgozása is (RNYT, PKT). Folytatódik az RMK I-II. és az Apponyi metszetek feldolgozása és tervszerű digitalizálása.
- **Elektronikus adatrögzítés egyéb adatbázisokban** (MOKKA-R; MOKKA-MS; OTKA-Hungarika kéziratkataszter) A Kézirattár munkatársai a készülő rendszerbe az OSZK-ban található korvinákat, korai kéziratokat és nem reneszánsz kódexeket írják le, valamint a német és latin kéziratok leírása is folytatódik. A rekordok kereshetők lesznek az Muzeális Dokumentumok Nyilvántartó rendszerében és konverzió után az AMICUS-ban is. A Plakát- és Kisnyomtatványtár 4500 tétel feldolgozását vállalja.
- A **rekordrevízió** – a színházi fotógyűjtemény raritásanyagának konverzió utáni revíziója (kb. 3000 tétel). A Színháztörténeti Tárban, a Térképtárban folyamatosan folyik a rekordrevízió. Folytatódik az ARCANUM Kft. által digitalizált, 1926-ig terjedő grafikai plakátállomány teljes revíziója is.
- Az **adatbázisrekordok magasabb szintű adatfeldolgozása** is a feldolgozó munka része. Elkezdődik az ősnymtatványok, RMK I-II. és Ant. gyűjtemény proveniencia adatainak rögzítése. Ide kapcsolódik a digitális másolatok és adatrekordok összekapcsolása. Elkezdődik a digitális másolatok és adatrekordok összekapcsolása a Magyar Digitális Képkönyvtárban, a Magyar Elektronikus Könyvtárban és az OSZK DK-ban. Az 1926-ig terjedő grafikai anyagok és a digitális másolatok rekordjainak összekapcsolása befejeződik.
- Tezaurusz karbantartás – A Térképtár folyamatosan karbantartja a Földrajzi neveket.

### 2.2.3. Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár

(ld. a Könyvtári Intézet programját)

## 2.3. Retrospektív konverzió, retrospektív feldolgozás

- A könyvtár törzsgyűjteményét feltáró cédulakatalógusok retrospektív konverziójának folytatása belső erővel: a sorozati jelzettartományba (1–45.000) tartozó könyvek céduláinak rögzítése, az ún. monografikus jelzettartományokba tartozó, a retrospektív konverzió eddigi szakaszaiban nem rögzített katalóguscédulák rögzítése.
- A TÁMOP keretében, sikeres pályázat esetén tervezett, külső cég bevonásával folytatódó retrospektív konverzió előkészítő munkálatai, folyamatos konzultáció a vállalkozóval a felmerülő kérdések megoldására.

- A P-s jelzetű időszak kiadványnak minősített anyag feldolgozásának befejezése az Amicusban (kb. 2009 júliusáig).
- A retrospektív konverzióba be nem vonható állományrészek rekatalogizálásának (az ún. „müncheni” gyűjtemény) folytatása a Katalogizáló osztály és a XIX–XX. századi könyvtörténeti osztály együttműködésével.

## 2.4. Nemzeti bibliográfiai munkálatok

### 2.4.1. Kurrens nemzeti bibliográfia

- A „Magyar Nemzeti Bibliográfia” nevű gyűjtemény létrehozása, majd feltöltése a NEKTÁR adatbázisban (2008-ról áthúzódó feladat).
- Megállapodás előkészítése az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeummal a tankönyvek és jegyzetek közösen előállítandó nemzeti bibliográfiájáról.

### 2.4.2. Retrospektív nemzeti bibliográfia

A könyvtár retrospektív bibliográfiai tevékenysége két könyvtörténeti és egy sajtótörténeti osztályra hárul, melyek **alapfeladata** a retrospektív nemzeti könyv- és sajtóbibliográfia rendszerének kialakítása, teljessé tétele, hitelesített nemzeti bibliográfiai adatok szolgáltatása.

- A XV–XVIII. századi Könyvtörténeti Osztályon kiemelt feladat a Régi Magyarországi Nyomtatványok retrospektív bibliográfia IV. kötete (1656–1670) tételeinek lektoráltatása (Borsa Gedeonnal és Kecskeméti Gáborral) és a végleges kézirat elkészítése az észrevételeknek megfelelően.
- Az RMNy-adatbázis programozásának tesztelése 2008. második felében az ún. S-tételekkel, vagyis azoknak a dokumentumoknak a leírásával, amelyeket a megjelent RMNy-kötetek publikálása után tárt fel a kutatás. A programozási munkát a MOKKA-R munkálatok keretében a szegedi Egyetemi Könyvtár munkatársai végzik.
- A *Hungarica typographia* című vállalkozás második kötetének megjelentetése V. Ecsedy Judit szerkesztésében.
- Az 1670-ig terjedő időszak hazai nyomtatványai példány-teljességének autopszia alapján való megállapítása (hazai és külföldi gyűjteményekben; az OSZK-n kívüli gyűjteményekben őrzött nyomtatványok címlapfotóinak elkészíttetése.)
- Folytatódik az 1701 és 1800 közötti időszakban megjelent hazai nyomtatványok számbavétele. Az adatgyűjtés részbeni befejezése a lehetőségeknek megfelelően Erdélyben: Gyulafehérvár, Kolozsvár, Marosvásárhely könyvtáraiban; Szlovákiában a pozsonyi Egyetemi Könyvtárban, valamint internetes adatbázisokban.
- Az eddig még bibliográfiákban nem szereplő XVIII. századi, részben vagy egészben magyar nyelvű, illetve a történelmi Magyarország területén bármely nyelven publikált dokumentumok autopszia alapján való leírása a leendő „Petrik IX.” pótkötet számára.
- Folytatódik a [www.typographia.oszk.hu](http://www.typographia.oszk.hu) honlap teljessé tétele.

- A XIX–XX. századi könyvtörténeti osztályon, illetve a Sajtótörténeti osztályon a 2008. év folyamán elindított RETROBI-Könyvek (1801–1920), illetve RETROBI-Hírlapok és folyóiratok (1705–1985) adatbázisok esetében:
  - ✧ A Könyvek adatbázisba betöltött, 1801–1920 között megjelent könyvtételek ellenőrzése, az ellenőrzést követően a bibliográfiai adatok teljessé tételének elkezdése, a besorolási adatok hozzárendelése.
  - ✧ A Könyvek adatbázis rekordjainak kiegészítése, gyarapítása – első körben – az ún. „müncheni” (nagylapos) katalógus gyűjtőkörbe tartozó tételeinek kiválogatásával és feldolgozásával – Amicus, illetve nemzeti bibliográfiai alaprekordoknak megfelelő teljességgel; Az OSZK integrált rendszeréből meghatározott rendszerességgel leválogatott és az osztály számára átadott rekordok összehasonlítása a RETROBI tételeivel és integrálása az adatbázisba.
- A Sajtótörténeti osztályon az online katalógus-tételek ellenőrzése, a bibliográfiai adatok teljessé tétele, a besorolási adatok hozzárendelése.
- A Hírlapok és folyóiratok adatbázis rekordjainak gyarapítása az ún. „müncheni” (nagylapos) katalógus gyűjtőkörbe tartozó tételeinek kiválogatásával és feldolgozásával – Amicus, illetve nemzeti bibliográfiai alaprekordoknak megfelelő teljességgel.
- Az adatbázisok folyamatos kontrollja, használati útmutatók kidolgozása, döntvénytárak készítése, az adatbázis rekordjainak a retrospektív konverzió eredményeképpen, illetve a nemzeti könyvtár egyéb szolgáltatásaihoz kapcsolódóan létrejött bibliográfiai rekordokkal történő összevetése, az összehasonlítás feltételeinek kialakítása.
- A testületi és intézménynevek (kiadói és nyomdanevek) összeállítása és betöltése, a személynév besorolási adatainak összevetése a MOKKA-R besorolási adataival – szükség esetén korrigálásuk.
- A fentiek mellett a földrajzi név (megjelenési, kiadási hely) besorolási adatainak folyamatos gondozása.

## 2.5. Állományvédelem

Az állományvédelem két fő területe az eredeti példányok megelőző állományvédelme és a helyreállító állományvédelem. Az állomány védelmének egyik leghatékonyabb eszköze a digitalizálás.

### 2.5.1. Állományvédelmi munkák

- Elsődleges feladat a Fénykép- és Fotóművészeti Tárban található veszélyeztetett állomány mentése (Escher Károly-hagyaték, Babits-fond fotóanyaga, a nitrátos filmek külön hűtött tárolótérbe való áthelyezése, régi üveglemezeinek tisztítása, konzerválása).
- A Restauráló- és Könyvkötészeti Osztály részletes munkaterv szerint biztosítja és végzi az OSZK gyűjteményeinek restaurálási és kötési munkáit.

### 2.5.2. Raktározás, tárolás állományvédelmi szempontjainak érvényesítése

- A Fénykép- és Fotóművészeti Tár raktáraihoz az ún. zsilipkamra kiépítése.
- A raktárak hőmérsékletének, páratartalmának folyamatos mérése, illetve a fényterhelés mérés feltételeinek biztosítása (műszerbeszerzés, folyamatos adminisztráció).

### 2.5.3. Állományvédelmi digitalizálás

- Az I. világháborús fényképgyűjtemény, a Babits-hagyaték fotóanyagának, valamint az Escher Károly-gyűjtemény és az MS. mus I. jelzetcsoportba tartozó (Joseph Haydn) dokumentumok állományvédelmi digitalizálása kiemelten kezelendő.
- Elkezdődik a Babits-fond veszélyeztetett részeinek állományvédelmi digitalizálása.
- Folytatódik a plakát-, a képeslap, Inc., RMK I–II és térkép-gyűjtemény digitalizálása.
- A Hétfői Hírek és az Esti Hírlap digitalizálásának folytatása, mivel a szolgáltatás területén szinte naponta felmerül a másolás igénye, a hírlapok állapota pedig oly mértékben rongált, hogy az olvasók részére további másolat az eredetiről már nem készíthető (100.000 oldal).

### 2.6. Szakmai együttműködés a hazai könyvtári rendszerrel

*A hazai könyvtári rendszerrel történő együttműködés országos programjait az OSZK a Tudásdepó-Expressz program pályázati megvalósításán keresztül kiemelt feladatként kezeli (ld. 2. fejezet).*

Ezen túl fő feladatok:

- Az OSZK koordinációs tevékenysége keretében a könyvtári rendszer fejlesztéseinek segítése tanácsadással, szakértői munkával, módszertani anyagok készítésével és központi workshopok szervezésével.
- Részvétel a „Tudásdepó-Expressz” Összehangolt könyvtári szolgáltatások infrastruktúra fejlesztése projektben, a 24 órás könyvtári szolgáltatás megteremtésében.
- Az ODR keretében részvétel a könyvtárközi dokumentum-ellátás feladatainak ellátásában;
- Az OSZK könyvállományáról készített rekordok betöltése a MOKKA-ba napi gyakorisággal, az átadott rekordok véglegesítése az MNB Könyvek Bibliográfiája anyagának „rátöltésével” kéthetenként; a rekordszolgáltatás kibővítése a térképek és kották leírásaival negyedévenként.
- A hazai könyvtárak közötti együttműködés keretében működő Libinfo online tájékoztató szolgáltatás már megkezdett Web 2.0 alapú rendszerének (LibBlog, LibChat) teljessé tétel, tartalmi fejlesztése, a szolgáltatás összekapcsolása dokumentumforgalmazási alrendszerekkel (LibTár, WikiLib).
- Az EPA-MATARKA-HUMANUS együttműködés kidolgozása. TÁMOP pályázati támogatás felhasználásával szorosabb együttműködést alakítunk ki az Elektronikus Periodika Archivum (EPA) és a miskolci MATARKA tartalomjegyzék adatbázis között, valamint a Humán tudományi Tanulmányok és Cikk Adatbázisával. Részt veszünk a közös cikkarchívum kialakításában, feltöltésében és működtetésében.
- A cikk-küldő szolgáltatás átalakítása, ennek keretén belül a szerzői jog által már nem védett dokumentumok online-dokumentumkölcsonzó rendszerének kiépítése a FileOpen alkalmazásával.
- A magyarországi ősnymtatvány-állomány katalógusának aktualizálása (CIH).
- Előkészületek a 2010-es Erkel és Dohnányi emlékévre.
- Kapcsolatok kiépítése a hazai fényképgyűjteményekkel.

### 2.6.1. Humántudományi Tanulmányok és Cikkek Adatbázisa

- Az együttműködés szervezése, a konzorcium bővítése.
- A koordinátor Humántudományi Bibliográfiai Osztály által feldolgozásra javasolt kurrens időszaki kiadványok további „szétosztása”, az együttműködő felek javaslatainak beépítése a feldolgozási folyamatba;
- Részvétel a feldolgozói munka egyes folyamataiban: a partnerek által nem vállalt időszaki kiadványok és tanulmánykötetek, valamint kiemelten a külföldi hungarikumok feldolgozása.
- A Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa (MATARKA) által előreláthatólag 2009 első negyedében átadandó rekordok „honosítása” a HUMANUS-ban, a tételek tudományterületi besorolásával.
- A már kiválasztott, illetve a továbbiakban majdan kijelölt adatbázisok HUMANUS-ba történő konverziójában való részvétel; kiemelten az IKER és a MANCI adatbázis konverziója.

## 2.7. Olvasószolgálat, tájékoztatás, reprográfia

### 2.7.1. Tájékoztatási tevékenység

A könyvtár tájékoztatással kapcsolatos **alapfeladata** az olvasók nyilvántartása, a könyvtár központi tájékoztató szolgálatának ellátása, az olvasótermek tájékoztatói felügyelete, illetve a szabadpolcos állomány gondozása, rendezése, bibliográfiai és lelőhely-tájékoztatás, valamint a szolgáltatással kapcsolatos általános tájékoztatás nyújtása a helyben- és a távfelhasználók, valamint a könyvtárközi dokumentum-ellátás számára, tematikus jegyzékek, bibliográfiák készítése, forráskutatás végzése.

Egyéb tevékenységek:

- A retrospektív konverzióval párhuzamoson a szabadpolcos állomány jelzeteinek AMICUS-ba rögzítésének felgyorsítása, az irodalom- és történettudományi szakolvasó jelzeteinek teljessé tétele.
- A kiadói listák, az OSZK állományában felfedezett hiányok (be nem szolgáltatott kötelempéldányok és hungarikumok) folyamatos figyelése és közvetítése a Gyarapítási Osztálynak, ezek alapján a szabadpolcos állomány frissítése.
- Az [inform@oszk.hu](mailto:inform@oszk.hu) tájékoztatói szolgálat webes átalakítása, az elektronikus aktaügyintézés továbbfejlesztése.
- Az OSZK honlapja információs-tartalmi részének folyamatos frissítése, gondozása;
- Az OSZK honlapja szerkezeti szempontjainak egységesítése a különböző szervezeti egységek bevonásával.
- Könyvtári olvasói FÓRUM létrehozása.
- A médiával, cégekkel való intenzívebb együttműködés, megállapodások, szerződések keretében, térítés ellenében történő keresések (téma szerint, képek, illusztrációk, háttéranyag folyóirat- és újságcikkekből stb.).
- A szabadpolcos állomány átrendezésének szakmai előkészítése.



- Az Irodalomtudományi olvasó és az Általános olvasó irodalmi-nyelvészeti anyagának, valamint a Történettudományi olvasó és az Általános olvasó történelmi anyagának összevonása.
- A zirci Reguly Antal műemlékkönyvtár olvasószolgálati és tájékoztató munkájának ellátása, a tájékoztatói felügyelet technikai fejlesztése, saját honlap kialakítása, éves bérlet kibocsátása.
- A Fénykép- és Fotóművészeti Tár olvasótermének és olvasószolgálatának megszervezése.

### **2.7.2. Olvasószolgálat, dokumentum-ellátás**

**Alapfeladat** az egységes olvasószolgálati rendszer fenntartása, a törzsgyűjteménybe tartozó könyvek, időszaki kiadványok, elektronikus kiadványok, mikrofilmek és a Történeti Interjúk Tárának állományába tartozó videó-dokumentumok forgalmazása, a könyvtárközi kérések lebonyolítása.

Egyéb tevékenységek:

- Az online dokumentum-előkészítés lehetőségének továbbfejlesztése.
- Az online kölcsönzési rendszer bevezetéséhez szükséges tartalmi tervek kidolgozása, kialakítása, adminisztrációs feladatainak ellátása, lebonyolítása.
- Hangoskönyvek elhelyezése és forgalmazása a Multimédia olvasóteremben.
- A Tájékoztató osztály és a Történeti Interjúk Tára által közösen rendezett OSZK Házimozi rendezvénysorozat folytatása.
- A könyvtárközi kölcsönzés megrendelő felületének webes korszerűsítése.
- Részvétel az „egyponos” központi olvasói nyilvántartás és regisztráció kidolgozásában az Informatikai Igazgatósággal együttműködve.

*(A szintén dokumentumellátással kapcsolatos könyvtárközi kölcsönzés, LibInfo és Matarka szolgáltatásokat ld. a hazai könyvtári rendszerrel történő együttműködésről szóló 3.6. fejezetben.)*

### **2.7.3. Reprográfiai tevékenység**

**Alapfeladat** az olvasói professzionális munkaállomások (OPM) rendszerének működtetése és tartalmi fejlesztése, a Reprográfiai Szolgálat és Digitalizáló Műhely működtetése az olvasói igények kielégítése céljából.

Egyéb tevékenységek:

- Az EOD (e-könyvek igény szerint) rendszerben a megrendelések teljesítése, az e-Bookshop rendszerhez való kapcsolódás kialakítása.
- Egyedi megrendelések alapján digitalizálási és gyorsmásolási munkák elvégzése (~ 300.000 oldal).
- A digitálisan készült születésnapi ajándékcsomag kidolgozása, a megrendelések teljesítése;
- A születésnapi digitális képes-hangoskönyv melléklet kidolgozása, bevezetése.
- A nemzetközi együttműködés keretében a magyar vonatkozású, német nyelvű napilapok, folyóiratok digitalizálásának folytatása (DfMO, DigiHung stb.).
- Az OSZK-kiadványok teljes körű digitalizálása.

#### 2.7.4. Raktári tevékenység

**Alapfeladatok:** A törzsgyűjteménnyel kapcsolatos feladatok ellátása. A feldolgozó osztályoktól a raktári egységeket képező dokumentumok átvétele, elhelyezése, a raktári nyilvántartások vezetése.

Az olvasószolgálati és belső használói rendszerben a Dokumentumforgalmazási Szabályzat alapján a törzsgyűjtemény dokumentumaira irányuló kérések teljesítése, a törzsgyűjtemény muzeális példányainak biztonságos megőrzése. A teljes törzsgyűjteményre vonatkozóan az állományvédelmi előírások betartása.

Egyéb tevékenységek:

- *Hírlapok:* a törzsgyűjtemény hírlapállományának teljeskörű rendezése (5346 pfm). Célja: az elmúlt harminc évben a hírlapállomány rekatalogizálása nyomán keletkezett üres helyek, valamint az utóbbi években a Gyarapítási osztály által az állományból kiiktatott hírlapévfolymok helyének felhasználásával, az „élő” jelzettartományok növekedési helyének biztosítása.
- *Könyvek:* A raktári rend megőrzése érdekében a MB, MC, MD jelzettartományba tartozó dokumentumok, illetve az O-s jelzetű külföldi megjelenésű művek gyarapodási helyének biztosítása.

#### 2.8. Elektronikus tartalomszolgáltatás

- A Magyar Elektronikus Könyvtár gyarapítása és működtetése, kisebb mértékű, egyedi digitalizálás a tematikus honlapok igényei szerint.
- Az Elektronikus Periodika Archívum (EPA) szolgáltatásainak fejlesztése.
- Az archivált elektronikus folyóirat-állomány XML alapú tartalomjegyzékeinek feldolgozása, a korábbi EPAX projekt eredményeire támaszkodva.
- OSZK digitális kiadvány-előállító tevékenységének szabványosítása és a kiadvány-előállítási futószalag tervezése.
- Nyugat-honlap fejlesztése (befejező ütem).
- OSZK-történeti honlap (folyamatos).
- Mesék Mátyás királyról (kiegészítések).
- Jeles napok szolgáltatás: nagy arányú gyarapítás: az OSZK gyűjteményeiben őrzött állományok közzétételével, további kb. 70 ünnep-oldalakkal való bővítés; a BHI leállításából és a DIA szolgáltatásának új helyre kerüléséből (PIM) következő több ezer url cseréje (II. és III. ütem).
- Új tematikus honlapok létrehozása: Örkény István honlap; Nyelvemlékek – tudományos honlap; Nyelvemlékek – ismeretterjesztő szolgáltatás; EME honlapjának tervezése, kialakítása; az OSZK kiadványairól készülő honlap.



## 2.9. Informatikai fenntartási-fejlesztési tevékenység

### 2.9.1. Kiemelt feladatok

- Az OSZK Digitális Könyvtárának folyamatos továbbfejlesztése: összetett dokumentumok kezelése, technikai metaadatok szabványos kezelése és arathatóvá tétele.
- Közreműködés az OSZK digitális kiadványainak szabályozásában.
- Az AMICUS és a LibriVision új verzióinak bevezetése, az új fejlesztések figyelemmel kísérése.
- web2-es fejlesztések folytatása.
- Az integrált könyvtári rendszer és az online olvasói katalógus állandó fejlesztése.
- Új Amicus modulok beszerzése és üzembe állítása: dezideráta, tezauruskezelő.
- Az Amicus adatbázisbeli ETO számok tárgyszóvá konvertálása.
- Az integrált rendszerbe bekapcsolandó feladatok, dokumentumtípusok, állományrészek körének meghatározása, a felkészülésben szakmai segítségnyújtás, majd fokozott felügyelet;
- Az OSZK honlapjának átalakítása akadálymentes, szemantikus webes könyvtári portál irányába.
- OAI repository továbbfejlesztése: a teljes Amicus adatbázis arathatóvá tétele.
- Hardver- és szoftvernyilvántartás fejlesztése, folyamatos frissítése.
- Az OSZK-ban digitalizált könyvborítók megjelenítése a LibriVisionben.
- Bizonyos kiadványtípusok tartalomjegyzékeinek bevitele az Amicusba és a tartalomjegyzék kereshetővé tétele a Tájékoztatási és olvasószolgálati igazgatósággal közösen.
- A retrospektív konverzió informatikai hátterének biztosítása.
- Amicus karakterkészlet normalizálása.
- A katalógus, a besorolási tételek és a tezaurusz szemantikus weben való publikálása.
- DRM rendszer bevezetése.
- RFID bevezetésének előkészítésében való közreműködés.

### 2.9.2. Az informatikai infrastruktúra fejlesztése

- A LAN rendelkezésre állásának növelése redundanciát biztosító elemek beépítésével.
- A számítógépterem modernizálása a megnövekedett igényeknek megfelelően.
- Az informatikai infrastruktúra korszerűsítése program keretében a személyi számítógépek, szerverek, és egyéb informatikai eszközök cseréje.
- Az informatikai infrastruktúra kritikus elemeinek duplázásával a szolgáltatások rendelkezésre állásának növelése.
- Szoftver-leltár elkészítése és a változások folyamatos követése.
- Az OPM rendszer bővítése a szükséges mennyiségű munkaállomással és szerverekkel. A jelenlegi kliensek cseréje nagyobb egységekben.
- Vírusvédelem kiterjesztése valamennyi munkaállomásra. Ezzel együtt központi vírusvédelmi felügyelet kialakítása.
- Mentések automatizálásának továbbfejlesztése.

- A megjelenő új szoftverek követése. Ahol azonos funkcionalitást nyújt, áttérés az ingyenes szoftverre.
- IPv6 bevezetéséhez szükséges tervek, tesztek elkészítése.
- Wifi továbbfejlesztés (elhelyezések finomítása), OPM-el összekötés, felkészülés a forgalom naplózására.
- IP alapú telefonmegoldásokkal való megismerkedés.
- Áttérés az olcsó NAS alapú tárolásra.
- Szerver virtualizációs technológiák összehasonlítása, majd bevezetése.
- Szerver konszolidáció megkezdése.
- Áttérés rack-be építhető szerverekre.
- Windows alapú központosított alkalmazás-telepítés bevezetése.
- Munkaállomásokon jogosultságok felülvizsgálata.
- Egységes dolgozói környezet kialakítása.
- Központi autentikáció megvalósítása.
- ILO széleskörű használatának megkezdése.
- EDUROAM bevezetése.

## 2.10. Gyűjteményi tudományos alap kutatás

A retrospektív nemzeti bibliográfiai munkák mellett – amelyek könyvtörténeti alap kutatásnak minősülnek – számos egyéb tudományos területen megkerülhetetlen a könyvtár gyűjteménye. A nemzeti könyvtárban jelenleg 22 tudományos fokozattal rendelkező munkatárs dolgozik.

- A Res libraria Hungariae akadémiai munkacsoport vezetésével folytatódik az OSZK kódex-töredékeinek rendszeres feldolgozása. A következő 100 töredék feldolgozása mellett elkezdődik ezek digitalizálása is.
- Elkezdődik az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár 30, a Kalocsai Érseki Könyvtár 20 kódexének feldolgozása.
- A középkori kódexek és kódextöredékek adatainak kezelésére alkalmas adatbázis kiépítése MOKKA-MS program fejlesztésével. Az adatbázis tartalmazza a magyarországi egyházi könyvtárak kódexállományát, az elmúlt 30 évben feldolgozott kódextöredékeket, az OSZK kódexállományát párhuzamosan a Bartoniek-katalógus átdolgozásával, és lehetőség szerint hosszú távon az ELTE Egyetemi Könyvtár és az Akadémiai Könyvtár Kézirattárának kódexeit is.
- A Res libraria Hungariae 19. századi munkacsoportjában folytatódik a Magyar Országos Levéltárban, a Budapest Főváros Levéltárában és egyéb különgyűjteményekben fellelhető dokumentumok gyűjtése és feldolgozása.
- 2009-ben befejeződik a BFL tanácsi és elnöki iratanyagában fellelhető, az 1850–1873 közötti periódusra vonatkozó iratanyag áttekintése, digitális rögzítése. Ugyanitt folytatódik az 1873–1914 közötti korszakra vonatkozó dokumentumok feltárása.
- A 2009. év prioritása a 19. századi kutatásokhoz kapcsolódó dokumentumokat tartalmazó munka-adatbázis kiépítése.

- A zirci műemlékkönyvtár Corvina adatbázisának továbbépítése (kitűzött cél éves újabb 2500 rekord) mellett kiemelt feladat a helytörténeti gyűjtemény átvizsgálása, szükségszerű újrafeldolgozása (körülbelül 1000 tétel) s az egyházi könyvtörténeti állomány szakszerű feltárása.
- A *Decus solitudinis* című pálos tanulmánykötet idegen nyelvű változatának megjelentetése. Nagyobb szaktanulmányok készítése Nyugat-Magyarország és Bécs középkori liturgiájának kapcsolatáról.
- Folytatódik az együttműködés az MTA I. és II. osztályával, a Művelődéstörténeti Bizottsággal, továbbá annak sajtótörténeti munkabizottságával. A tervezett 2009. évi Magyar Nyelvemlékek kiállítás kapcsán hosszú távú együttműködés kezdődött az MTA Nyelvtudományi Intézetével, különböző tanszékek kutatóinak bevonásával.
- Kapcsolattartás hazai és külföldi művelődéstörténeti, médiatudományi egyetemi tanszékekkel, tudományos műhelyekkel (Institut für Medien -und Kommunikationswissenschaften, Universität Leipzig, Geisteswissenschaftliches Zentrum Universität Humboldt Berlin). Kapcsolatfelvételt tervezünk 2009-ben többek közt a Friedrich-Alexander Universität Könyvtudományi Intézetével (Erlangen – Nürnberg), valamint École pratique des Hautes Études 4. szekciójával (Histoire et civilisation du livre à la Sorbonne Paris).

### **2.10.1. A könyvtári rendszerrel kapcsolatos kutatások, elemzések**

(Ld. a Könyvtári Intézet programját)

## **2.11. Közönségkapcsolati tevékenység, nemzetközi kapcsolatok**

**Alapfeladat** a közönségkapcsolati tevékenység és a nemzetközi kapcsolatok fejlesztése annak érdekében, hogy a nemzeti könyvtár nyitott, vonzó és együttműködésre kész arculatot mutasson a partnereknek. A médiakapcsolatok fejlesztésével a könyvtár folyamatos kommunikációt folytat a nagyközönség felé. A nemzetközi kapcsolatok keretében a könyvtár 13 nemzetközi könyvtáros- és könyvtörténeti, illetve múzeumi szervezet munkájában vesz részt.

### **2.11.1. Közönségkapcsolati tevékenység**

- a könyvtár új arculatának kialakítása;
- könyvtárbemutatók, vezetések szervezése a nagyközönség számára;
- a média- és egyéb partnerek cím-adatbázisának frissítése és folyamatos karbantartása;
- a partnerek folyamatos információ-ellátása a könyvtárban történt jelentős eseményekről;
- a kiállításokhoz kapcsolódó tárlatvezetések, ad-hoc bemutatók szervezése és lebonyolítása;
- az OSZK kiadványainak kezelése és terjesztése;
- az OSZK-ra vonatkozó sajtópublikációk és egyéb dokumentumok gyűjtése és archiválása, az érdekeltek értesítése; médiakapcsolatok fenntartása és ápolása;
- a nemzetközi Haydn év keretében számos múzeummal és könyvtárral folyamatos együttműködés kialakítása (Eszterházy katalógus, kiállítások).

### **2.11.2. Nemzetközi szervezeti tagságok**

- EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations)
- IFLA (International Federation of Library Associations)
- LIBER (League of the European Research Libraries)
- ISSN International
- AIBM (Association Internationale des Bibliothèques Musicales)
- EIA (European Information Association)
- CENL (Conference of European National Libraries)
- Gutenberg Gesellschaft (Mainz)
- ICOM (International Council of Museums)
- International ISMN Agency (International Standard Music Numbering)
- CERL (Consortium of European Research Libraries)
- ADLUG (Amicus DOBIS/LIBIS User Group)
- International ISBN Agency

## **2.12. A Könyvtári Intézet munkaterve**

### **2.12.1. Szervezeti felépítés változása**

A 2008. év folyamán a Könyvtári Intézet szervezeti változást hajtott végre annak érdekében, hogy tevékenységét még inkább feladatokra orientáltan végezze. A változtatásokat az intézmény – a jelenleg jóváhagyásra váró – új Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzítette. A változtatás lényege az, hogy a korábbi négy osztály közül megszüntette a Gyűjteményfejlesztési osztályt, az itt megvalósított feladatokat a megmaradt három osztály profiljának megfelelően csoportosította át, illetőleg az igazgató mellett kialakított egy Titkárságot, amely az egész intézményt érintő, nem egy osztály tevékenységéhez köthető feladatokat lát el. Többek között intézeti vonatkozású pályázati tevékenységet folytat. Szerkeszti és kiadja a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros című szakfolyóiratot, amely folyamatos lehetőséget teremt az új stratégiai időszak – egész szakmát érintő – aktuális szakmai kérdéseinek tárgyalására, megvitatására, elkészíti és közreadja a folyóirat digitális változatát, elektronikus úton felméri a lap olvasóinak elégedettségét az előfizetők körében. Folyamatosan végzi az intézet kiadványainak műszaki szerkesztését és a kiadványügy koordinálását.

### **2.12.2. Kutatási és Szervezetfejlesztési osztály**

#### **Rendszeres feladatok:**

Az osztály szakmai tevékenysége keretében részt vesz a könyvtári terület 2008–2013 közötti időszakra szóló stratégiájának megvalósításában; feladatokat vállal a szakmai és munkabizottságokban. Az osztály koordinációs tevékenysége során folyamatosan tájékoztatja a könyvtáros társadalmat a könyvtári stratégiában meghatározott feladatok végrehajtásáról. Kiemelt figyelmet fordítunk a Kistérségi Könyvtári Ellátás helyzetére. Folyamatos adatbázist építünk a KSZR könyvtárakról. Szakirodalmi szemlék, háttéranyagok, elemzések készítésével segítjük a kistérségek munkáját.

Folytatjuk a hazai könyvtári trendek kutatását:

- az olvasási és kulturálódási szokások változásainak, trendjeinek vizsgálata,
- a kisvárosok könyvtári ellátásának vizsgálata,
- a KSZR keretben működő könyvtárak, könyvtári szolgáltatóhelyek közösségi szerepének alakulása
- nem települési könyvtári ellátás vizsgálata. (A 2006. évi vizsgálat frissítése.)

Továbbra is végezzük a könyvtári minőségfejlesztés és minőségbiztosítás meghonosításával és széles körű elterjesztésével kapcsolatos feladatokat, működtetjük a szükséges munkabizottságokat.

Végezzük a jogszabályilag előírt éves feladatainkat:

- feldolgozzuk és elemezzük a minisztérium által átadott 2008. évi szakfelügyeleti jelentéseket, az adatokat beépítjük a szakfelügyeleti adatbázisba. Trendeket, javaslatokat fogalmazunk meg. Részt veszünk az ezzel kapcsolatos tanulmánykötet elkészítésében.
- Ellátjuk a Nyilvános Könyvtári Jegyzék vezetésével kapcsolatos, jogszabályban előírt feladatokat és mindazokat, amiket a minisztérium előír.
- Nyilvántartjuk és szervezzük a könyvtárak érdekeltségnövelő támogatásának lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátását, a jogszabályban előírt feladatok ellátását.
- Az adatszolgáltató könyvtárak éves statisztikai adataiból összerendezett és kontrollált formában teljes (T) és válogatott (V) verziót készítünk és teszünk közzé a honlapunkon az első félév végéig. Az év második felében elvégezzük az adatok elemzését, a trendek megállapítását, publikáljuk a 2008. évi könyvtári teljesítménymutatókat.

### **Kiemelt feladatok:**

Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP) pályázataiban az alábbi témákkal:

- Az olvasás-népszerűsítéshez alkalmas eljárásmodok,
- A fejlesztő biblioterápia,
- Esélyteremtés, esélyegyenlőség biztosítása a könyvtárakban,
- Az országra kiterjedő olvasási programok tervezése,
- Az országos és nemzetközi olvasásfejlesztő tevékenységek megismertetése a hazai szakemberekkel,
- Távoli elérésű, esetenként 24 órán keresztül elérhető könyvtári online szolgáltatások,
- Új technológiák bevonása a magasabb szintű szolgáltatások közvetítéséhez: könyvtár 2.0, blogok, elektronikus hírlevelek, RSS, keresőmotorok, személyre szabott keresőszoftverek, ingyenes és nyílt forráskódú szoftverek és alkalmazások stb.
- Interaktív könyvtári portál (könyvtári ügyfélkapu) kialakítása és működtetése a könyvtárosok és a felhasználók bevonásával.

Teljesítménymutatókat dolgozunk ki a magyar könyvtári rendszer részére.

### **2.12.3. Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztály**

#### **Rendszeres feladatok:**

- Az osztály gondozza és működteti az intézeti honlapot mint az Intézet legfontosabb belső és külső kommunikációt biztosító eszközét;
- közreműködik az Országos Dokumentum-ellátó Rendszerre vonatkozó vizsgálatokban, elemzésekben, a témáról friss információkat ad közre hagyományos és elektronikus úton;
- figyelemmel kíséri az ágazati minisztérium által országosan biztosított külföldi könyvtári adatbázis-szolgáltatás használati adatait, budapesti és vidéki helyszínek bevonásával tréningeket szervez a szolgáltatás megismertetésére;
- mindent megtesz a könyvtári és információs területhez kapcsolódó kompetenciák és minősítési rendszer hazai bevezetéséért;
- folyamatosan tájékoztatja a könyvtáros társadalmat a felsőfokú könyvtárosképzésről, kapcsolatot teremt a minisztérium és a képző intézmények között;
- gondozza a könyvtáros képesítés típusait feltáró képzési katasztert és részt vesz a szakirányú alap- és mesterképzések során megszerezhető képesítések munkaköröknek való megfeleltetése kialakításában;
- az emelt szintű, moduláris rendszerű segédkönyvtáros OKJ-képzésre alapozva folytatja az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek munkájának összehangolását;
- építi és fejleszti a Köztauruszt, naprakészen tartja az ETO-adatbázist és a konkordancia-jegyzéket;
- az akkreditált intézményi címnek megfelelően betartja a felnőttképzési törvény és követő jogszabályai előírásait; képzési tanácsadást folytat; tankönyvekkel, oktatási segédanyagokkal látja el a hazai és határon túli képzőhelyeket; fejleszti jelenlegi akkreditált továbbképzési programjait és a hétéves továbbképzésben felmerülő igények alapján új programokat dolgoz ki és állít össze;
- közvetlen képzési tevékenysége során a minőségbiztosítás fokozatos kiépítése mellett elkészíti és közzéteszi éves képzési tervét; OKJ-s szakképzést és akkreditált továbbképzési programokon alapuló tanfolyamokat indít;
- folytatja szolgáltató és tanácsadó tevékenységét, működteti az ehhez kapcsolódó elektronikus szolgáltatásait (a könyvtárosok személyi katasztere, gyerekirodalmi adatbázis, könyvtárépítés és -berendezés, biztonságtechnika és állományvédelem – különösen a muzeális dokumentumok speciális vagyon- és állapotvédelmét szolgáló eszközök és rendszerek stb.);
- segíti a külföldi magyar intézetek, a külföldi magyar tanszékek és a határon túli magyar könyvtárak munkáját (akkreditált programok és továbbképzés, találkozók, információcserre, tanácsadás, bibliográfiai összeállítások stb.);
- támogatja a könyvtárak helyismereti tevékenységét;
- közös képzési, szakmai módszertani és fejlesztési munkákon keresztül együttműködik a Magyar Könyvtárosok Egyesületével, a Budapesten működő külföldi kulturális intézetekkel, a Publika Magyar Könyvtári Körrel, a Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézettel.

### **Kiemelt feladatok:**

- A TÁMOP 3.2.4./08/1 projektmunkáinak keretében új oktatási és tanulási formák és módszerek (e-learning, távoktatás; intézménytől és időtől független egyéni tanulási formák) alkalmazásával kidolgozzuk a stratégiai időszak első szakaszában megvalósuló fejlesztésekkel kapcsolatos, korszerű témákat felölelő szakmai és idegen szaknyelvi képzések programját.
- A könyvtárosképző és továbbképző központtá alakulás folyamán az OSZK-val együttműködve elnyerjük a szakmánkat érintő és rokonszakmák OKJ-s vizsgaszervezési jogát, kialakítjuk a vizsgaszervezés rendszerét; ehhez kapcsolódva bevezetjük a tanfolyami adminisztráció adatbázis alapú rendszerét.
- Az ágazati irányítás támogatásával kialakítjuk az OKJ-s segédkönyvtáros képzés országos szakfelüyeleti rendszerét.
- A Magyar Könyvtárosok Egyesületével együttműködve kialakítjuk az európai uniós könyvtáros szakmai minősítési rendszer (CERTIDoc) magyarországi háttérintézményi rendszerét.

### **2.12.4. Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár (KSZK)**

#### **Rendszeres feladatok:**

- Az osztály *állományépítési és feltárási* tevékenysége keretében gondoskodik a gyűjtemény kurrens és retrospektív alakításáról (vásárlás, kiadványcsere, ajándékok/hagyatékok); fokozott figyelmet fordít az elektronikus forrásokra; az AMICUS rendszerben építi on-line katalógusát (az EKGy virtuális katalógusát is beleértve); gondozza a Könyvtár- és tájékoztatástudományi tezaszauruszt.
- *dokumentációs* tevékenysége kiterjed mind a könyvtörténet, mind a könyvtártudomány területén saját és az OSZK gyűjteményére, valamint távolról elérhető forrásokra, kurrens és retrospektív jelleggel egyaránt; a magyar és külföldi cikkekről adatbázist épít a HUMANUS keretében; nemzetközi bibliográfiai projektben vesz részt (Book History Online).
- *szerkeszti és maga értékesíti-terjeszti* a következő *kiadványokat*: a Könyvtári Figyelőt (országos szakfolyóirat, negyedéves, nyomtatott és on-line), a Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiáját (kurrens nemzeti szakbibliográfia, félévente, elektronikus).
- A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2008-ban című éves bibliográfiát (a Magyar Könyvszemle számára), a Hungarian Library and Information Science Abstracts-et (angol nyelvű referáló lap, évente egy, összevont szám).
- menedzseli a kiadványokkal kapcsolatos pályázatokat.
- szakkönyvtári és tájékoztató szolgáltatásokat működtet: olvasóterme, raktári és olvasószolgálat a hét öt napján, összesen 45 (vizsgaidőszakban 48) órában áll a használók rendelkezésére.
- az ODR tagkönyvtáraként részt vesz a könyvtárközi dokumentumszolgáltatásban; különböző módszerekkel népszerűsíti szolgáltatásait.
- szakirodalmi tájékoztatást nyújt a gyűjtemény és külső források felhasználásával; kutatóknak és szakdolgozóknak egyéni konzultációt biztosít.
- rendszeres figyelőszolgálatot működtet; aktív közreműködője a LIBINFO on-line referenz szolgáltatásnak; a fenntartó, az OSZK vagy az Intézet megrendelése esetén értéknövelt szolgáltatásokat nyújt (szakirodalmi szemlék, döntés-előkészítő összeállítások).



- a MATARKA keretében szolgáltatja a magyar könyvtári folyóiratok tartalomjegyzékét; könyvtár- és adatbázis-használati tanórákat szervez az Intézet tanfolyamaihoz is kapcsolódva; könyvtáros hallgatókat fogad szakmai gyakorlatra.
- a használókkal hírlevél és a szakkönyvtári honlap segítségével tartja a kapcsolatot; az Európai Könyvtörténeti Gyűjtemény (EKGy) céljaira ötnyelvű honlapot működtet linkgyűjteménnyel.
- gondozza ezenkívül az Intézet nemzetközi kapcsolatait (idegen nyelvű információk közvetítése, külföldi vendégek fogadása); a munkatársak részt vállalnak a minőségfejlesztési projekt teendőiben és különböző munkabizottságok munkájában.

#### **Kiemelt feladatok:**

- Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) projektmunkáiban.
- Gondozzuk az OSZK által benyújtott pályázatoknak a Könyvtári Intézetet, azon belül a Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtárt érintő részét.
- Sikeres pályázat esetén a Könyvtárportál projekthez csatlakozva megkezdjük egy szakmai információs portál szolgáltatásainak (többek között wikipédia) kifejlesztését a könyvtáros szakma számára.
- Egyesítjük a különböző szakirodalmi munkaadatbázisokat a HUMANUS adatbázisban
- Újabb dokumentációs termékek (Hungarian Library and Information Science Abstracts, Könyvtári Figyelő referáló rovata) esetében térünk át az elektronikus kiadvány-előállításra és a távoli elérésre.
- Az on-line katalógus és a cikkfeldolgozás céljaira gondoskodunk az időszaki kiadványok rekordjainak honosításáról, illetve létrehozásáról.
- Bővítjük a tezauszrt a könyvtörténet tárgyszavaival.
- Távoli elérésű dokumentumokat kutatunk fel és hozzáférhetőségüket biztosítjuk, különös tekintettel az e-folyóiratokra, az e-könyvtárakra és a nyílt hozzáférésű dokumentumokra.
- Megtervezzük, használatba vesszük és gondozzuk a KSZK és az EKGy önálló honlapját, az interaktív kommunikációs lehetőségeket kihasználva (fórumok stb.).
- Proaktív tájékoztatási szolgáltatásokat indítunk a KSZK önálló honlapján.

## **3. PROGRAMFINANSZÍROZOTT ÉS KIEGÉSZÍTŐ FELADATOK**

---

### **3.1. Kiállítások**

#### *Központi Corvina kiállítótermek*

- 2008. november 31–2009. március 29. – *Biblia Sacra Hungarica. A könyv „mely örök életet ad”*
- 2009. május–július – *A magyar Fiume. Kiállítás Skultéty Csaba magángyűjteményéből*
- 2009. november 25–2010. február 28. – *Magyar nyelvemlékek*



### **Nemzeti Ereklve kiállítóhely**

- 2009. április 3–május 31. – *Haydn oratórium*

### **Manuscriptorium kiállítótér**

- 2009. szeptember – *Kazinczy Ferenc emlékkiállítás*

### **Térképtár és VI. emeleti tanácsterem**

- (Múzeumok éjszakája) – *Inzellérek, figuránsok*
- 2009. szeptember – „*Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj*”. Válogatás a 2. világháborúban használt repülő térképekből.

### **Plakát- és kisnyomtatványtár**

- 2009. január 12 – június 15. – Báli szezon képekben (kamara-kiállítás)
- 2009. június 20–november vége – „*Nekem a Balaton a Riviéra...*” (Múzeumok éjszakájához kapcsolódó kamara-kiállítás)

### **VII. emeleti katalógustér**

- 2009. január – *Benedek Elek-emlékkiállítás*
- 2009. március – *Csehország köszönti Budapestet* (Tavaszi Fesztivál keretében)
- 2009. június–július – „*SENIOROK*” (a Magyar Fotóművész Szövetség Senior csoportjának kiállítása)
- 2009. szeptember – *150 éves az Erdélyi Múzeumi Egyesület (EME)*
- 2009. október – *Magyar mese- és tankönyvek története*
- 2009. november – *Keleti Éva fotóművész kiállítása*
- 2009. december – *Rendszerváltás Romániában 1989* (sajtókiállítás)

### **Zirc, Reguly Antal műemlékkönyvtár**

- 2009. január–április – Állandó-kiállítás visszahelyezése. (A ciszterci rend, Reguly Antal életének és a bibliotéka könyvkülönlegességeinek bemutatása).
- 2009. május–június – *Művészet a régi könyvben – régi könyv a művészetben*
- 2009. június – *Múzeumok Majálisa*, illetve *Utazás* kiállítás

## **3.2. Rendezvények**

### **Január**

- Tudományos konferencia a *Biblia Sacra Hungarica* kiállítás kapcsán
- A *Magyar Digitális Képkönyvtár* bemutatása sajtótájékoztató keretében

### **Március**

- Március 20.: A *Szép Magyar Térkép 2008* és *Digitális Magyar Térkép 2008* kiállítás megnyitója

### *Április*

- Április 27.: Széchényi emléknap

### *Május*

- A Fiume-kiállítás megnyitója

### *Június*

- Múzeumok Éjszakája

### *Július*

- Magyar Könyvtárosok Világtalálkozója

### *November*

- November 25.: A *Magyar nyelvemlékek* kiállítás megnyitója és OSZK alapítási ünnepség

### *December*

- December 15.: Tudományos Ülésszak

## **3.3. Tudományos folyóirat, könyv, cikk, módszertani publikációk**

(A publikációk Könyvtári Intézetben megjelenő címeit ld. még: *Könyvtári Intézet programja*)

### *Nemzeti Téka* (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

- Voit Krisztina: A magyar szakkönyvtárügy helyzete 1931–1952 + Függelék: Szakkönyvtári Minerva 1938–1952
- Kelemen Éva: „Kedves Mici!” – Dohnányi Ernő családi levelezése
- Hegyi Ádám: A Bázeli Egyetem magyar vonatkozású kéziratai 1660–1798
- Csepregi Klára: Holland–magyar bibliográfia

### *Humanizmus és reformáció* (közös kiadás a Balassi Kiadóval)

- Ekler Péter: „Margarita poetica”. A humanista alpműveltség olvasmányai a Kárpát-medencében 1526-ig
- Farkas Gábor Farkas: Régi könyvek, új csillagok. – A csillagászat új eredményeinek recepciója kora újkori olvasmánytörténeti forrásainkban és az égi jelenségek interpretációja a régi magyar irodalomban
- Szabó Zoltán: Költcsey Ferenc könyvtára

### *Res Libraria* (közös kiadás az Universitas Kiadóval)

- Granasztói Olga: Francia könyvek magyar olvasói

### *Libri de Libris* (közös kiadás az Osiris Kiadóval)

- Császtvay Tünde: Cefkák, cédák, cemendek...

### ***A Kárpát-medence magyar könyvtárainak régi és ritka könyvei, kéziratai***

- Magyar Árpád–Zvara Edina: A kaplonyi ferences rend könyvtára
- Rácz Emese: A Nagyenyedi Minorita Rendház Könyvtárának XV–XVII. századi könyvei
- A Szegedi Egyetemi Könyvtár régi állományának katalógusa 1700-ig (szerk. Varga András)

### ***Adattár a XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez*** (közös kiadás a Szegedi Tudományegyetemmel)

- 13/4. Magyarországi magánkönyvtárak 4.
- 19/2. Protestáns intézményi könyvtárak

### ***Bibliográfiák***

- Ferenczy Endréné: Magyar Nemzeti Bibliográfia. Időszaki Kiadványok 1921–1944 (papír kiadás)
- Lakatos Éva: A magyar sajtótörténet bibliográfiája 1.

### ***Bibliotheca Hungarica Antiqua*** (közös kiadás a Balassi Kiadóval és az MTA Irodalomtudományi Intézetével)

- V. Ecsedy Judit–Simon Melinda: Nyomdász- és kiadói jelvények Magyarországon a kezdetektől 1800-ig. (magyar és angol nyelven) (Hungarica Typographica)
- Bornemissza Péter: Magyar Electra
- Komjáthy Benedek: Szent Pál levelei magyar nyelven

### ***Amor Librorum*** (közös kiadás a Kossuth Kiadóval, klub-terjesztés)

- Lackner Kristóf: Coronae Hungariae emblematica descriptio. Lavingen, 1615
- Medicina pauperum. Buda, 1740

### ***Margaritae Bibliothecae Nationalis Hungariae*** (közös kiadás Vincze Lászlóval)

- A Himnusz kézirata
- Clusius, Carolus: Stirpium nomenclator Pannonicus... Németújvár, 1583 (32 oldal). A pannóniai növénynevek latinul és magyarul

### ***Alkalmi kiadványok***

- Ferdinand Dobner: Der königlichen Freystadt Ödenburg... Frey- und Trauben-Schissen (emblémákkal) ... Regensburg, 1698. Ferdinand Dobner írásait sajtó alá rend. Kovács József László
- Szőlőművészet (szerk. Kovács József László)
- A teljes Mercurius Veridicus (szerk. Kulcsár Péter)

### ***Az OSZK Baráti Kör kiadványai***

- Ferenczy Endréné (szerk.) Gyűjtők és gyűjtemények a magyar nemzeti könyvtárban (Kossuth Kiadóval)
- Magyarország legszebb térképei (Kossuth Kiadóval), (magyar, angol, német nyelven)

### ***Nemzetközi együttműködésben megjelenő kiadványok***

- Vernetztes Europa: Beiträge zur Kulturgeschichte des Buches (közös kiadás a párizsi École Pratique des Hautes Études és az École des Hautes Études en Sciences Sociales, az Universität Leipzig, az Institut für Höhere Studien és az OSZK közös sorozata, az Universitätsverlag Leipzig kiadásában)
- Mathias Corvin, les bibliothèques princieres, et la genese de l'etat moderne. (szerk. Monok István)

### ***Magyar dokumentumok külföldön***

- Documenta Hungarorum in Gallia (közös kiadás a Párizsi Magyar Intézettel)
- Kövér Lajos (szerk.) Magyar–francia okmánytár 1711–1815
- Bavarica et Hungarica (közös kiadás a Bayerische Staatsbibliothekkel és a müncheni Magyar Intézettel)
- Gabriel Silagi: Magyar plakátok a müncheni gyűjteményekben
- Die Hungaria-Sammlung der Franckeschen Stiftungen zu Halle (Verlag der Franckeschen Stiftungen Halle im Max Niemeyer Verlag Tübingen)
- Pászti László: Magyar térképek a halle-i gyűjteményekben
- Bibliotheca Academiae Hungariae – Roma. Fontes (közös kiadás a római Magyar Akadémiával, az MTA Történettudományi Intézetével és az Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösségével)
- Tóth István György (szerk.) Litterae missionariorum de Hungaria et Transilvania (1572–1717) Vol. V.

### ***METEM könyvek*** (Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség)

- Bálint Sándor könyvtára

### ***Egyéb kiadványok***

- Biblia Sacra Hungarica (tanulmánykötet a Magyar Biblia-konferencia anyagából)
- Az Apor-kódex (hasonmás kiadás) (előszó és bev. tanulmány Madas Edit)
- Önálló kéziratos térképek 2. kötet (szerk. Plihál Katalin)
- A Lázár-térkép kutatástörténete: CD-ROM

### ***Kiállítási katalógusok***

- Magyar nyelvemlékek
- A magyar Fiume

### ***Időszaki kiadványok:***

- Lymbus 2009
- Hungarian Studies Review, 2009
- Mercurius 2008, 2009
- Bulletin 2008
- Magyar Könyvszemle (közös kiadás a MTA Irodalomtudományi Intézetével és az Argumentum Kiadóval) évi 4 szám, megjelenése folyamatos

- Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2009/1–12.
- Könyvtári Figyelő 2009

*Egyéb időszaki kiadványok*

- HLISA (Hungarian Library and Information Science Abstracts) évi 2 szám, megjelenése folyamatos
- MAKSZAB (Magyar könyvtári szakirodalom bibliográfiája) 2009
- Könyvtártörténeti Füzetek XII. (összeáll. Monok István és Zvara Edina)
- Magyar Könyvszemle és MOKKA-R egyesület füzetek 2.

Budapest, 2008. december 5.